

בעזהשיות

בקודש פנימה

שייחות קודש מכ"ק מרכז אדמו"ר שליט"א

גלוון פנימי לאנ"ש חסידי פאפא • ויל ע"י 'מערכת פאפא'

שייחת קודש של כ"ק מרכז אדמו"ר שליט"א
בעת שלחן לחיםليل שבעה עשר
בתמוז יארצית של קדושים פאפא ה"ד
במחנה קהילת יעקב דחסידי פאפא
יום ב' פנחס תשפ"ד לפ"ק

מרכז שליט"א: מזאגט נאך פון צדיקים או די נשומות
וואס זענען בעדר געווארן הי"ד זענען זיעיר הווען,
און באמת ואלטן זיין נישט געדארפט די אלע ענינים
לעלילי נשומות, אבער היהוט ס'האט דאר נישט קיין
שייעור, מ'קען דאר גיין מעלה מעלה, טוט מען יא
לעלילי נשומות.

הרוה"חר יושע קלמן גאלדבערגער הי"ז מגדולי מעתיקי
השםועה: אין ביתה נואה קודש וערט געברענטט איז
כ"ק מרכז מבעלזא זי"ע האט געציינדן לעכט בי' משה
רבינויס יארצית.

מרכז שליט"א: יא, אונ דער רב זי"ל האט געוואונטשן איז
די נשמה זאל האבן אן עליה^א.

א. ראה ביתו נואה קודש (אדר - עמוד קו): בלילה ז' אדר, לרוגל

מדור שייחות קודש

בתוכן:

ESHMOT SHENEDDO BO SHOAH HA YID / HILOLAH SHL MISHA RABINU / YOM
HA YIRZIKHET SHL KADOSHI FAFA HAD / AODOT HAV HAK' MISHA HA YID BENO
BCHOROT SHL MORON ZIL / BENYO SHL MORON ZIL BZOYER / HANMDIM CHOBET OMFO
RAB / AODOT HARBONIT HAZDIKHET SHRA RABKA HA YID / MORON HUROM HABSHIM
BIMI HORPO / YMI CHALOI SHL MORON HURGOT HABSHIM / GNDOL MIZTACH HADLIKAT
HVN SHL GOSHIM / HUNINTS L'NASHIM / HUNINTS AZEL ADMO"Z BEULAH /
YOM HAKDOSH AZEL MORON ZIL BBET HAHOLIM BAANTUVERPN / VUD

מדור דברות קודש

בתוכן:

HODA LA HAZHIV / TUDAH LE USKINIM / HOSHANTFOT SHL HABOT HAK /
MCANU VE ALIK OMOR BROK SHAFTRONI / CCH HARBIM / KLI L KABL HOSHUVOT
HEPUM ODEH AT H / COCHOT HAKDOSHA LBONOT HANHROSOT / ZUNUN
VOKSPENO / BMAHLAT YISHTBUNO HAK / BNECHIOT MAPAL HETIBO NENI / VUD

מדור חסידים דערצילן

L KARAT RACH SHVAT YOM HAGGOLA SHL C"K MORON ADMO"Z
AZOKLAHIA VOGIA ALMOT: LIL PESACH TSH"Z / BA AVATHA TSHGA
TMID / BA SHOZK-HOID BPEUS / CHIYONOT BNET SHNOT HAMLAHNA

מגבית תשפ"ה

זונטאג וארא - זונטאג בא

914.902.8080

חסד הייבט זיך אן אינדערהיימ!

הסויים \$360

יְהִי נְזָקֵן יְשֻׁוָּה בַּאֲهָלֶן צְדִיקָם

בקידוה ובהשתוחיה מול פניו הקודש נשגר בזה ברכת מזל טוב
מעמך לבני, מול פניו המנורה הטהורה, בוצינא קדשא, עמדו
אשר ההולך לפני המחנה, עתרת תפארת ישראל, אבינו רוענו

כבוד קדושת מלך אלמורי'ך עתיך שליט'יא

לרגל השמחה השוריה במעון הקודש

שמחה הבר מצוה של נין הבכור פרע'ח ה'ב'
אהרון ניוי בן פרע'ח ה'ב ליבוש שליט'יא בן הרה'ץ רבבי מאיר שליט'יא דומא'ך קהילתנו

ברכת מזל טוב לכבוד הפסחים כ"ק
האדמיר החוטט שליט'יא, הגה'ץ רבינו
מאיר גערמאן שליט'יא ר'yi באבוב

ואנו תפלה שמשותה בזית דקיקים ושפע שפע ורב לנו ולכל ישראל.
ויראה ה'ך בדור שליט'יא בר תעוגנו מות מל'אייר, ונבה עד בירת בישום
לחסוט בצל הקודש, עדי נזכה שהוא יוליכנו קוממיות לארכנו, בב'א.

מו"ץ הרה'ג ר' יצחק אהרן גאלדבערגער שליט'א: איך
געדענוק אמאל ז' אדר האט כ"ק מירן זצוק"ל געציינדן
עלכט לע"ג משה רבינו, דערנאך האט זיך דער רביז'ל
אויסגעדרייט אונן מיר געזאגט: "משה רבינו איז געוען
דער רבן של ישראל, אונן ער האט אויך געהאט מתהנדטס,
ער האט געזאגט (שמחות י.ד) עוד מעט וסקלוני..."

ר'יק גאלדבערגער: די קינדער פון רב'ין ז'ל זענען אלע
נעדר געווואן שבעה עשר בתמוז?

מרן שליט'א: דער עלטסטער זון הב' הק' משה הי'ך
אייז נישט אומגעקומען צוישן די נשרפים אין די גאזו-
קאמערן שבעה עשר בתמוז, ער אייז אויך אוענק אין
אוישווייך, אבער שפערטער; ער אייז אוועק פון הונגער צי
פון עפעס אנדרערש.

די אידן אין פאפא האט מען דעפארטירט שבעה
עשר בתמוז אין אוישווייך, אבער דער טאטע ז'ל האט
געהאלטן אוז די יארציטי אייז אספיקא דיומא, וויל'ס'אייז
ニישט זיכער ווען זי זענען אונגעקומען אהין, צי ס'אייז
שווין געוען שפערטער אין טאג. וועגן דעתם פלעגט דער

הילולא רבה דמשה רעה מהימנא, התקיים פעמים ליעקר און
בראנפער בגו חדרו, במעמד קומץ נוכחים. ומוקבל, שבשבועת
שתיית לחים זו איחל מרן הק' בין השאר: "די נשמה זאל האבן
און עליה". כ"ק מירן זי"ע נתן פעם נימוק על קר, זהה הלשון:
"כאטש משה רבינו האט משיג געוען די גרענטער מודrigה ואס
קען נאר זיין, אבער למעלה האט נישט קיין שייעור".

לוח השבוע

הבחינה הבאה:		סדר ב' - דף ליום מסכת זבחים		סדר א' - עמוד ליום מסכת סותה	
		שיעור היום		שיעור היום	
וונטאג בשלה'	ד' סכט, תשפ"ה	לז	יט	כא.	יא.
סדר א' – מינוח ליום	סדר ב' – מינוח ליום	לה	ה	מאנטאג	יא:
בדינה:	בדינה:	לט	ט	דינסטאג	יב.
טס' סותה פ' – כ"ה:	טס' סותה פ' – כ"ה:	כא	ט	מייטוואך	יב:
חוות בדינה:	חוות בדינה:	טב	טב	דאנוירשטייג	יג.
טס' סותה ג' – ט"ז:	טס' סותה ג' – ט"ז:	מא	טג	דאנוירשטייג	יג.
קיד' ב' – ח' ליום	קיד' ב' – ח' ליום				
בדינה:	בדינה:				
טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:	טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:				
חוות בדינה:	חוות בדינה:				
טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:	טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:				

לוח השבוע

הבחינה הבאה:		סדר ב' - דף ליום מסכת זבחים		סדר א' - עמוד ליום מסכת סותה	
		שיעור היום		שיעור היום	
וונטאג בשלה'	ד' סכט, תשפ"ה	לב	יח:	זונטאג	ח:
סדר א' – מינוח ליום	סדר ב' – מינוח ליום	טו	ט.	מאנטאג	ט.
בדינה:	בדינה:	טז	ט:	דינסטאג	ט:
טס' סותה פ' – כ"ה:	טס' סותה פ' – כ"ה:	לד	ט:	מייטוואך	ט:
חוות בדינה:	חוות בדינה:	יז	ל:	דאנוירשטייג	ט:
טס' סותה ג' – ט"ז:	טס' סותה ג' – ט"ז:	לו	יח	דאנוירשטייג	ט:
קיד' ב' – ח' ליום	קיד' ב' – ח' ליום				
בדינה:	בדינה:				
טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:	טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:				
חוות בדינה:	חוות בדינה:				
טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:	טס' יומת דרכ' ב' – כ"ז:				

הו'ג'ן שטח דערמאנט וועגן די ערשות משפהה.
הו'ג'ן שטח דערמאנט וועגן די ערשות משפהה.

ממן שליט"א: יא, דער טאטע ז"ל האט כמעט קיינמאל נישט גערעדט דערפון.

פונְדִי גַעֲמָעָן פּוֹן טָאַטְ�ן זֶל קָעָוּ מְעַן זָעָן אַבְּסֵל זִין
הַתְּנָהָגָות, אַיִן נָאַמְעָן הָאָט עַר גַעֲגָעָבָן נָאָכָן מִיטְעָלָעָר
רַבְּכָ"ק מְרוֹן מַהְרָי מְבָעַלְזָא זִיְעָ, אָוֹן אַצְוַיְינָר נָאַמְעָן
נָאָכָן פְּרַיעַרְדִּיגָּן רַב כָּ"ק מְרוֹן מַהְרָי דַּמְבָעַלְזָא זִיְעָ.

דער יונגעטען קינד האט געהוין אפרים שרגא, וויל
ער איז געבעוין בשעת חנוכה לעכט צינדן, און שרגא
מײַינט דאך לעכט, און די ברית איז געוען די טאג וואס
מליענט די נשיא פון אפרים, דערפאר האט דער טאטע
ז"ל געגעבן דעם נאמען אפרים שרגא.

הרה"צ רבי מאיר: די בשורה או דאס קינד איז געבורוין געווארן איז אנטקזומען בשעת חנוכה לעכט צינדן די ערשות נאכט.

דר'יק גאלדבערגער: אַוְאָרְ-צֹוּיִ פָּאֵר דָּעַר רְבִי זֶל אַז
נְסַתְּלָק גֻּוּוֹאָרָן, בֵּין אַיר גַּעֲגָנְגָעָן שְׁפָאַצְּרִין מִיטְּינָן
רְבִיבֵּין זֶל אַיְן קַעַמְפַּ, אָנוֹ דָּעַר רְבִי זֶל הָאָטַּ מִיר גַּעַזְגַּט
בְּלְשׂוֹן קְדָשָׁו: "וּוְעַן כְּהָאָב לְעַצְמָנוֹ גַּעַזְגַּט דָּעַם פְּסָוק
(תהלים ט, יא) הנחמדים מזהב ומפז רב, האב איר מיר
עדערמאנט אַמְעָשָׂה אַיְן לאָגָעָר; מַהְאָט גַּעַדְאַרְפַּט גַּיְין
קרוב צו דְּרִיסְטִיג קִילָּאמְעַטָּעָר אַטָּאָג אַיְן בלְאַטְאָע, אַוְן
כְּבֵין גַּעַוּעַן הַוְּנוּגְרִיךְ נָאָר אַשְׁטִיקָל גְּמָרָא, פְּלוֹצְלִינְגָּ
הָאָב אַיר אַרְיִינְגְּעַטְרָעָטָן אַיְן אַשְׁטִיקָל בלְאַטְאָע, אַוְן
גַּעַזְעַן אַבלְעַטְל גְּמָרָא שְׁטַעַקְט זֶיךְ אַרְוִיסָּא, הָאָב אַיר עַס
אוּפְּגַעַהוּבוּן, צַאַמְגַעְקִישְׁטָ דָּאָס בְּלְעַטְל, אָנוֹ זֶיךְ אַזְוִי
גַּעַפְּרִידִיט דְּעַרְמִיטִי".

ב. וזה הנושא אשר כתוב כ"ק מזמן צ"ל בתוכצת דם לבבו, בפתח שער ספר ה' קרון לדוד חלק שמות (בדפוס חדש נמצוא בפתח ספר בראשית): ויאמר יוסף ארשות מה מצבת זכרון לאשת נערוי אשר מREN בעל הקרון לדוד רקחה לבתו להיות לו בכת ונתגדלה אצלו והכניתה לחופה, ועל ידה זכייתו לשאוב מים חמים מבארו של הקרון לדוד צצ"ל, ה"ה הרובנית מרת חנה ע"ה בת דוד"ג נהגה צ"מ"ה יעקב יחזקיה צצ"ל מחותסת, שהועלה על מוקדעה עקה"ש באושווייך ביום י"ז בתמוז שנות תש"ד, ובנינה ובנותיה שגידלה לתורה וליראת שמיים, הלא האם בני ובנותי, הב' משה צ"ל, והב' אליעזר דוד צ"ל, והב' ישכר דוב צ"ל, הבטולה מרירם צ"ל, הילדיים עמרם יהודה צ"ל, מאיר צ"ל, יהושע צ"ל, הילדה פערל חייה צ"ל, והילדיים עקיבא יחזקאל צ"ל, אפרים שרוא צ"ל. בגין ערך תהא מנוחתם תהיינו נשומותיהם צוריות באוצר החיים. אמן כו' יה רצון.

טאטע ז"ל אויך זאגן קדיש מוצאי שבעה עשר בתמוז בי
מעריב.

פָּאֵר עַטְלִיכָּע יָאֵר צְוֹרִיק הָאַט הֶרְדִּיר הַעֲרָשֶׁל בּוִיּוֹם הַיּוֹם
דֻּעְרָצִילְת בַּיְיַ אַדְרָשָׁה אֶזְזִין זִיְדָע הַרְהָחָרְמָן חַדְמָן דָּוד
בּוִיּוֹם זֶל אַיז גַּעֲוָעָן אַיְן אוַיְשָׂוִיז אַוְן עַר הָאַט שְׁטָאָרָק
גַּעַוְהַגְּנָעָרטָן, הָאַט עַר זִיךְרַמְּיִישְׁבָּגְעָוָעָן אַז עַר אַיז מַמְּילָא
אַיְן אַסְכָּנָה וּוְעַט עַר כַּאֲטַש פְּרָאָבִירָן דָּאס בְּעַסְטָע וּוְאָס
עַר קָעָן. אַיז עַר אַרְיִינְגָּעָאנְגָּעָן צַו דִּי דִּיטִּישָׁן יְמִשׁ אַיְן
אָפִיס אַוְן עַר הָאַט זַיִ אַנְגָּעָטָרָאָגָן אַז עַר קָעָן זִינְגָּעָן פָּאֵר
זַיִ, אַוְן סַאיְזָ אִים גַּעַלוֹגָעָן, עַר הָאַט גַּעַזְגָּעָן פָּאֵר זַי,
אוֹן זַיִ הַאָבָן זִיךְרַמְּיִישְׁבָּגְעָוָעָן אַוְן אִים גַּעַוְאָרְפָּן אַ
ברְּוִיּוֹת.

ר' מענדל בוים האט געכאנט די ברויט און
אָרוּזְגַעְנָגְעָן, אָוֹן עָרְזָה אַט גַעֲטָרָאָפָן דָעַם טָאָטָן זְלִסְ
זוֹן מְשָׁה וְוַיְיָ עָרְזִיצָת בֵּי אַבְוִים אַפְגַעַשׂ וּוְאָכָט, סְהָאָט
אוּסְגַעְקָקָט וְוַיְיָ גַעֲפָונְט זְקָר אַיְן אַסְכָנָה, הָאָט עָרְ
אַיְם אַנְגַעַטְרָאָגָן צָו עָסָן פּוֹן זַיְן בְּרוּיט, אַבְעָרְ מְשָׁה הָאָט
נִישְׁתָגְעָוָאלָט עָסָן דְעָרְפָוּן, עָרְהָאָט גַעֲזָאָגָט אַז מְדָאָרָף,
זְקָר דָאָךְ וְוַאֲשָׁן אָוֹן מְקָעָן נִישְׁתָעָסָן בְּרוּיט אַוְמְגַעְוָאָשָׁן,
אַבְעָרְ ר' מענדל האט אַיְם גַעֲמוֹטָשָׁעָט אַז עָרְ זָאָל עָסָן,
הָאָט עָרְ גַעֲטוֹן אֶזְיוֹיְיִדְיָ הַלְכָה אַז עָרְהָאָט אַרְאַפְגַעַצְיוֹגָן
די ערמל אָוֹן אֶזְיוֹיְגַעַסְ.

ר' י"ק גאלדבערגער: דער רבי ז"ל פלעגט האלטן משה'ס
יארכצ'יט ערבע יומן הקודש.

מגן שליט"א: דער טאטען ז"ל האט נישט געהאלטען דעמאלאטס יארצייט, נאר דעמאלאטס האט ער געציינדן לעכט לעילוי נשמתו.

הרה"צ רבי מאיר שליט"א דומ"ץ קהלתו: הגה"ח ר' יצחק
דוד הכהן פריערדםאן ז"ל אמר געועען זיעיר נאנט מיטין'
רביבין ז"ל משה, ר' יצחק דוד פלעגט דערציזלן איז ער
האט געלערנט מיט אים בחברותא אין ישיבה פארן קרייג

רי'ק גאלדבערגער: כהאב ארויסגעעהאלפּן בעים רביין ז"ל מיטין מסדר זיין און ארויסגעבען דעם ספר הק' קראן לדוד על התורה, אונן כפלעג אסאך ארייניגנין צום רביין ז"ל, און דער רבִי ז"ל פֿלעגט אלעס מגיה זיין און אייבערקוקן. איין מאל האט מיר דער רבִי ז"ל געגעבען אַזאג: "ברענג מיר אַ פֿרײַש שטיקל פֿאָפּיר", אונן דער רבִי ז"ל האט אַרײַיניגגעשריבּן אַנְסֶח לְזָכְרוֹן פּוֹ זײַן ערשותע משפחה

הגר"א גאלדבערגער: כ'פלעג פארן מיטין רבין ז"ל אין קאָר קיינ קריית פאָפָא אונ געזען ווי דער רבּי ז"ל מומגעלט, האב איך מיר אונטעריגעהערט, אונ טאַקע געהערט ווי דער רבּי ז"ל לערטנ מישניות אויסעווויניג.

מן שליט: אָפְּלוּ נאָך אָן אָפָּאָצִיעַ, ווי נאָר ער אַיז שוּוֹן געוּוֹן אַבְּיסָל אַוְּיפַּ, אַיז אִים דֵּי מַוְּיל תִּכְּפַּ גַּעֲגָנְגָן מיט דְּבַּר תּוֹרָה.

דער טאטע ז"ל האט אַמְּאָל פּוֹרִים דֻּעָרְצִילְט וועגן די מלְחָמָה, האט עַר דֻּעָרְצִילְט דֵּי מַעֲשָׂה פֿוֹן הָרָה"ק רבּי צְבִּי הָרָשָׁ מִזְיָּדִישָׁוּב ז"ע, אַז סְאַיז גַּעֲקָוּמָן צָו אַים אַיש פְּשָׁוֹט, אַז עַר האט אִים זַיְעַר מַקְרָב גַּעֲוֹעָן, האָבָן די חַסִּידִים גַּעֲפָרְעָגֶט פְּשָׁט פָּאָרוֹואָס עַר אַיז אַזִּי.

דער רבּי ז"ל האט צו מיר אויסגעperfֿרט: "דעמאַלְטָס האָב אַיך פֿאָרְשְׁטָאָנָעָן ווּאָס דָּוד הַמֶּלֶךְ זָאָגַט הַנְּחַמְּדִים מִזְהָב וּמִפְּזָרְבַּ!"

בַּיְּ אַצְוֹיִיטַע גַּעֲלַעֲגָנְהִיט האָב אַיך באַמְּעַדְקָט ווי דער רבּי ז"ל מַוְּרַמְּעַלְט עַפְּעַס אוּפְּפַּן וועָג, אַז דער רבּי ז"ל האט מִיר גַּעֲזָאָגַט אַז עַר מַוְּרַמְּעַלְט מִשְׁנִיּוֹת, אַז דער רבּי ז"ל האט דֻּעָרְצִיְּלַט אַז בַּיְּ מַלְחָמָה אַיז נִישְׁתַּחַווּן קִיְּן צִיְּטַ צָו לְעַרְבָּן גַּעֲהָעָרִיג, האָט מַעַן דֵּי גַּאנְצָע טָאג גַּעֲהָזָרְט אַוְּסָעְוּיְיָנִיג מִשְׁנִיּוֹת, אַז דער רבּי ז"ל האָט אוּסְגָּעְפֿרְט צָו מִיר אַז סְאַיז אִים צָוְנִיך גַּעֲקָוּמָן דָּאָס אַז עַר האָט גַּעֲהָזָרְט אַז גַּעֲקָעַנְטַ דֵּי מִשְׁנִיּוֹת אַוְּסָעְוּיְיָנִיג.

מכתב קידוש של ב"ק מרדן אדמורי שילטיא

לקידחת דשנתה הגדולה בעיר מאנטז'אל י"ז
בDATE אודחננו הגדול הרדגה ז' שלטיא

"עקב ימק"י גלינוולד
הדק"ק"ק קהלה יעקב פולפ"

בס"ד

לכבוד האברכים החשובים השוכנים
לחבורתנו חבורות קהילת יעקב
החונים במדינת קנאנדא ה"ו

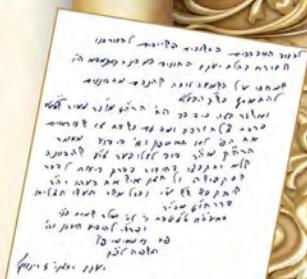
שמחותי על השמורה טובה שהנכמת מתקוננו
להתאסף בשבת קידוש הבעל"ט, ואשר בו ביד בני
הה' הרה"ג מוה"ר מאיר שליט"א ברכת צלה ורכבת.

ומה גם בשבת זו שקוראים את הפסוק לא
טאפען וגוי' דייזע אמר רה' ר' דוד
עלבלער ז"ע שהכוונה שלא יתקבצו בחיבורו בדרך
ריעות לדבר שבקדושה ולחזק איש את רעהו.

יה"ר שיתקדש שם שמי על ידיכם ובכל אשר
תעשו תצליחו ברוחניות ובגשימות אמן כן יהיה רצון.

באתי על החותם ט"ז שבת
ה' לסדר ואלה שמות בני ישראל
ופירש רשי' להודיע חיבתן וגוי'
פה נ' מיאמי פל'
תשפה לפ"ק

י"ז י"ז י"ז י"ז

קאמער האט ער פלאץ.

פְּשָׁטוֹת וּוְאַס אֲיז יִעַצֵּט עַקְוּמוּן דָּא.
אוֹן לְעַדְנָעַן, אוֹן אַין דִּי הוֹיִי האַט גַּעֲזָוָינְטַט דָּעַר אִישׁ
מִיְשָׁב גַּעֲזָוָעַן אֶזְעָר וּוּעַט בְּלִיְבַּן אוֹיף דִּי גַּאנְצָע נַאֲכַט
עַס גַּעֲזָוָעַן אָסְכָּה צּוֹלִיב דִּי הַעַלְצָעֵר דָּארַט, האַט עַר זִיךְרָן
שְׁלָאָפָּן קָעָן מַעַן דָּאָךְ נִישְׁתַּוּ וּוְעַדְן דִּי קָעַלְט, חֹזֶן דָּעַם אֲיז
גַּאֲרַנוּשַׁט גַּעֲהָאַט דָּארַט חֹזֶן אֶזְהָר הַקְּ מִיטָּא לְעַכְתָּן;

מקרה דען איש פשוט, האט ר' הערשלע זידיטשויבער געזאגט: "דען איד האב איך צו פאראדאנקען איז כ'האב זוכה געוען צו מדריגות".

ר' הערשלע האט דערצ'ילט אז ער איז אמאַל געפֿאָרָן
אונטערוועגןס און ס'איַז געוווען אָ גְּרוֹיסֶע שְׁנִי מִיט
אָ שְׁטָארְקָעָן קָעְלָטָן, אָן אַינְגִּימִיטָן וּוּוְג אַיז מעָן שְׁטִיָּין
געַבְּלִיבָן, מֵהָאָט נִישְׁתְּגַעֲעַנְתָּן וּוּיְתַעַרְפָּאָרָן, אָן מֵהָאָט
געַזְוַצְתָּן וּוּאוֹ אַינְצּוֹשְׁטִיָּין, האָט ער גַּעַטְרָאָפָּן דָּאָרט
עַפְּעָס אַידִישָׁע הוּא, אָן ער האָט אוּדִינְגַּעַלְאָפָּט צָו
אַים אָנוֹ גַּעַזְאָגָט אַז ס'איַז דָּא אָשְׁנִי מִיט אָקָעְלָט אָנוֹ

Cong. Kehilath Yakov Pupa
Tel. 845-565-7872
POB 178 Monsey, NY 10952

קהל קהילת יעקב פאפא
מאונסי, ניו יורק

בצד, עירשיך וויה שטעה לנטיך

יהא זכרו ברוך...

בכבוד הראי מתכבדים אנו בזה
לזהмин את כל קהל אנ"ש החשובים שיחי

לבוא ולהתאסף

לעצרת זיכרון
= ומסיבת לחיים =
למלאות השלושים

לפתירתו של האי איש חסיד ירא ושלם
הרה"ח ר' אייזיק שווארטץ ע"ה

לטובות ולזכר נשמה מוה"ר שאלאתיאל שכנה ב"ר חיים קליגמוס ע"ה
ראש הקהלה דקהילתינו הק'

אשר תיערך במקהילות עם רב

זובטאג נאכט פרשת וארא
בהיילן ייחיאל ● בשעה 9:40

וועלה על גבך דבר תורה פועלתו בכל לב ונפש לשיגשוג ופירור קהילתיינו פאו תקופת
ההתייסדות והלאה במשך ארבעים שנה רצוף, וממי חמי שנותה החביבה אחת של תורה
ובודה וגמ"ה, ובהתמסורת נפלאה לפוטות פאפא, ולמען כבוד ורותתינו הקדושים.

המחכים לקבל פניכם:
הנהלת הקהילה

האט ר' הערשעל זידיטשויבער אויסגעפרט: "יענען נאכט האב איך זוכה געוווען צו גרויסע השגות; נו, קומט אים דען נישט קיין יישר כח?"...

(ספה"ק ויגד יעקב מועדים - חלק א' הוצאה שנייה) אז זי האט אים אויסגעוועקט יעדע פארטאגס צו לענגןען.¹

מן שליט': אינער פון די טעמי פארוואס כ"ק אא"ז מון הערוגת הבשם זי"ע האט געשריבן אין די צוואה אז מיאאל אים מזכיר זיין מיט זיין מאמעס' נאמען 'בן אסתה', איז ויבאלד דער ערוגת הבשם איז דאך געווארן איתום בי די זיבעטען איה, האט ער געדארפט פירן די געשעפען און פרנס זיין די משפחה, און די מאמע פלעגט אים אויפיעוקן צוויי איזיגער ביינאכט איז ער זאל לענגןען.

אפילו ביטאג האט ער אויך עוסק געוווען בתורה. אין די ביכער פון די מסחר האט מען געטראפן אריינגענעריבן חידושי תורה.

רי'ק גאלדבערגער: איך האב געהערט פון רבין ז"ל, איז פאר די פטירה פונעם ערוגת הבשם האט ער געהיסן איז

ג. ראה מה שכותב כ"ק מרן ז"ל בהקדמה הנזכרת: והנה חובה עלי להעלות זכרון בספר את כבודامي מורתי הרבני הצדיק מ' שרה רבבה ז"ל בת אאי'זה גה'צ' מורה ישראל מנחם צללה ע"י שהי' אבדק'ק ברעוואויז יע"א, אשר בעוה"ר גם היא הובלה ע"י הרשעים למקומם ההרגינה באוישויז' ר"ל, ושורותיה האחרונות שכתחבה אליו למחנה העובודה הי' לחזקי ולאמצני בבטחון שהשיית אל יעוזנו ואל יטשנו. מהו אמר ומהו אדרבר ממדותיה הנחמודות אין די בארכט בפרט במה שהשתדלה בכל עז ותעצומות בכל כוחה ואונגה לשמור את בריאות גופו הטהור של אמרו"ר זצ"ל ולהקל מעליו הרבה דאגות כדי שייה לאבו פניו לעבודת הקודש, וגם בענייני הספקת צרכי הישיבה היהת לעזר הרבהה.

זכרה לה אלקים לטובה מה שהיתה מתאמצת לגדני לתורה ויראת שמיים, ובימי טל ילדותי הייתה מעירה אותה מושנית באשԽורת ללימוד תורה, ועליה יוצדק מה שפי' אמרו"ר זצ"ל בהספד של אשה ייראת ה', לשון הדור וש"ע הלוות אבילות, כשם שמשפידין את האנשים כראוי להם קר מספידיין את הנשים, לדלאורה מאי קמ"ל ומוהיכ"ת לחלק, וגם מאי כשם דקאמר, ותוון הדברים דלאוראה לא שיר בנים כל קר שלימיות בתורה ובעובודה וגם'יחן מצד הפטורים מהרבה עניינים הן מחמת שאין כל קר סיוף בידם دائנים ברשות עצמן, אבל כבר אחז'ל הני נשוי בינה זכיין וכוי' דבמה שנעוז לבעליהן בגידול בניים לת"ת ושיה לא לבם של האנשים פניו יותר לתורה ובעובודה וגם'יחן ליהן שותפות בגויהו ושיר בהם אותן שבחים גופיהו שיש בהאנשים, והינו דקאמר כשם וכוי' כלומר באוון מעלות ומדות טובות גופה שבאנשים יכולין להספידן עכת"ד. וזה ההרהור לפריש אמר המדרש ויבוא אברהם לספוד לשורה מהיין בא מהר המורי', כלומר מאייה מעלה הי' בא להספידה, ומפרש מאייה נפש ג"כ הי' לה חילק, דהייא גרמה לו ולבנו לבוא לדי' מדרישה זו והבן. ככל החזון זה אוכל לומר על אמי מורתי הצדיקת ז"ל.

אויף דעם ארוויך פלעגט דער טاطען ז"ל צו דערציילן פורם, אז דארט אין לאגער איז ער געוווען צווישן היימישע פפא אידן, און מהאט אים געוואלאט געבן גריינערע ארבטעט, האט מען אים אוועקגעגעבן די ארבטעט פון שעפן ואסער, און דער טاطען ז"ל האט דאס גוט אויסגענווץט, און זונע ער האט געקלערט איז מיעט אים נישט, האט ער זיך אפגערוט אינצושין און געלערונט און גע'זרט' משניות. למשעה האט מען אים געלאפט, און מהאט אים אוועקגעגענוון דעם ארבטעט, און געגעבן אショוערע ארבטעט.

פלעגט דער טاطען ז"ל צו זאגן: "דעמאלטס האב איך אסאר גע'זרט, זאל דאס נאר נישט צווניך קומען פאר דעם גו'"...

הרי'ק גאלדבערגער: כ"ק מרן הויגד יעקב זי"ע ברעננט די מעשה פון ר' הערשעל זידיטשויבער אין פרשטי ויצא (בראשית לא, א) אויפֿן פסוק לך יעקב את כל אשר לאבינו ומארשר לאבינו עשה את כל הכלוב הזה, אז לכארה, וויאזו האבן געקענט באשולדיגין יעקב מיט אزا זאך, נאר זי' האבן געטעהט איז די אלע מודריגות פון יעקב אבינו איז נאר געקומען פון די רדייפות וואס ער האט געליטן פון לבן.

רי'ק גאלדבערגער: דער רבין ז"ל האט אמאל מוצאי שבעה עשר בתמוז דערציילט, אז אמאל האט אים דער דזשאנדאָר גערופן צו אים אין אפיס פארהאלטן אויף עפעס, און דער רבין ז"ל האט נישט געוואלאט קוקן אין פנים וויל אסור להסתכל בפני אדם רשע, האט ער געהיסן דעם רבין ז"ל קוקן אויף אים, אבער דער רבין ז"ל האט נישט געפאלגט, האט ער אראפגעווארפן דעם רבין ז"ל און ארינגעגעבן מכות רצח רח"ל, און דער רבין ז"ל האט אויסגעפרט: "אבער ברוך ה' איז כהאב אים נישט אנגעוקט!"

*

רי'ק גאלדבערגער: ס'אייז דאך אויך היינט די יארצית פונעם רבין ז"ל'ס מאמע הרבניities הצדיקת שרה ורבקה ע"ה הי"ד. דער רבין ז"ל שריריבט אויף איר אין די הקדמה

איינגעקנעטן די חלות אויף שבת, האט מען געזאגט איז מג'יגיט באאלד איינוקנעטן, האט דער ערוגת הבשם געזאגט איז יעדע מצוה האט דאך אַסְגָּוֹלָה, מומילא זאל מען מתפלל זיין פאר אים בשעת מ'געמט חלה².

ד. ראה בספר הבשם והשמן (עמ"ד תי): כחמשה שבועות קודם הסתלקותו, והיה זה ליל ששי לפנות בוקר לעיר שעיה שתיים וחצי פנה [מן הערוגת הבשם] למשמשו ברמז "נו".³ וכונתו היה להגיש לו את הכלוי ליטולידי, כנהוג בכל בוקר. הוושיטה לו המשמש הכלוי עם המים ורביבנו נטליידי, בירך ברכת התורה בכונה בCKEROL, ופתח באמירת גזמור נ"א בתרהלים. בהגיעו לפוסוק "הרוב כבנסני מעוני" בכה מאד, ושאל אחר כן אם הרובנית כבר הקיצה משנתה. כאשר המשמש השיב בחוויב, בקש רביבנו שייקראנה. כשהשbetaהה ועמדו אצל הפתח, בכבוד

מ'זאל אים ברענגן א פעדער און צוגענשריבן עפעס צו זיין פנקס, צו פארענטפערן א קשייא אויפֿן רמב"ם, און דער האט געזאגט: "איך וויל נישט בליעבן בי א קשייא." אבער היוטס' איז געוווען בעית דער ערוגת הבשם איז שווין געוווען זיעיר אפגעשוואכט, האט מען נישט פארשטאנגען וואס דער האט דארט צוגענשריבן.

נאך האט דער רבינו ז"ל דערצ'ילט, איז א תקופה פאר די פטירה איז דער ערוגת הבשם אריין אין קאך צו די נשים פאר שבת און זיין געזאגט: "עטץ האטס א גורייסע זכות, זיינטס מתפלל פאר מיר".

מרן שליט"א: ס'איז געוווען פרײַטיג פארטאגס, און דער ערוגת הבשם האט געפרעגט צי מ'האט שווין

הగי"א גאלדבערגער: דער רביינו בחיי (פ' יתרכז ט, ג') שרייביט
מורא' דיגען זאכן וואס א פרוי קען אויפטונג מיט א מצוה
וואס ליגט אויף איר כגון הדלקת הנר.

בעודו לרפואה שלימה, כמו כן יכוונו אותו בעת הפרשת החלה. דבריו הקדושים של מրן העורגת הבשם ירדו לחדרו לב, וכולם געו בלבכיה. מושראה זאת מרן העורגת הבשם, אמר להן בלשונו הקדוש: "פונדעסעונגן, טאר מען נישט טרוועיג זיין, מיט שמחה מוז מען דינען דעתם אויבערשטן".

ה. ראה שם לשונו: כי התامر לבית יעקב, אלו הנשים. וצוה לדבר אל הנשים תחילה וכו', שהאהשה הטובה היא סיבה לתורה, שהיא יכולה להמשיך את בנה לבית המדרש לפי שהיא מצוייה בבית והיא מರחתת עליו בכמה מינין געוגען כדי להמשיך אותן אחר לימוד התורה מנעריו וגם כי יזקין לא יסור ממנה, ולכך

ובפחד כדרכה מעולם לעמוד לפני בעלה, שאל אותה רביינו אם כבר לשוה את העיסה לכבוד השבת. משעננהה ה'ן, ביקש הימנה: "בעת שתקחי חלה, תתפללי שbezחות מצות חלה יהיה רפואה שלימה למשה בן אשר".

וראה עוד בעלון בקדוש פנימה פנים-ודתנן תשפ"ג, מה שמספר הג"ר גבריאל געתנטער זצ"ל ראב"ד סאמבאטלעли (הוועתק מתוך מכתב הג"ר גבריאל ז"ל - נדפס בספר הבשם והשם עמוד תככ): זכייתי לשוחות בצל קדשו של כ"ק מרן העורגת הבשם זי"ע ג' שבועות לפני פטירתו, הייתי אז נער בן י"ג שנים, ובאותו ליעיר חוסט ביום ג' בשבוע יום י"ג תמוז. ביום עבר שב"ק בלבד קרא מרן העורגת הבשם להנשים שבביתה שיוכנסו לחדרו, היינו הרבנית הצדיקת ע"ה, ושוטי בנותיו, וכן אחוותו מרת רחל ע"ה אשת הרה"ח ר' יודא קאניג ז"ל מעיר ראב. מרן העורגת הבשם ביקש מהם שיתפללו

פונ הרה"ק שינאווער רב ז"ע עיר דארף פאסטען, האט
שינאווער רב געזאגט בזה הלשון: "הערסט א שאלה
וואס אן אונגעערישער איד פרעגט" ...

ברלין דארף מען נישט פאסטן...
שטאטקמאן זצ"ל, האט עד געזאגט איז טאמער מ'האט
ישיבעה איז געוווען דער פרעומיסלער رب הגה"ץ רבינו נח
אסתר דארפן כואבי עינימ נישט פאסטן. אין בעלאא
אין שלחן עורך (או"ח סימין תרפו סעיף ב) שטייט דארך איז תעניט

דר'יק גאלדבערגער: דער רבוי ז"ל האט דערציזילט איז ביימ פרײַערדייגן رب ז"ל פלעגט מען דורוגיגין צומ גדליך, אונ ער האט גנעזאגט ווער ס'זאל פאסטן און ווער ס'זאל נישט פאסטן.

בדער רביזל האט דערצ'ילט, איז ער איז אמאַל געוווען בִּי
די צוינעם הק' און בעלאָז, אונ ער האט געזען ווי אַחֲסֵיד
וואֹוינט זיעיר שטאָרָק, אונ דער חסֵיד האט דערצ'ילט
פארוֹואָס ער איז אַזְוִי מַרְגּוֹשׁ, ווַיְיַלְלָעֶר אַזְאַמְּאַל גַּעֲוֹעַן
זַיְעַדְרָק אָוּן די דָּקְטוּרִים האָבָן זַיְשָׁוִין מַיְאָשָׁ
געַוּעַן פָּוֹן אַיִם, אַזְעַפְּאָרְקָן קַיְיָן בעלאָז צָום מִיטְעָלָעָר
רבּ זַלְל, אָוּן דער מִיטְעָלָעָר רָבּ האַט גַּעֲלִיגַּט זַיְן האָנְטָ
אוֹיפּ זַיְן הָאָרֶץ אָוּן סְאיַזְ אַיִם שַׁוִּין בעסְעָר גַּעֲוֹוָאן.

היות ס'אי געוען פאר יומ הקדוש, האט דער מיטעלער
רב בעהיסן איז ער זאל שטיין נבען אים יומ הקדוש, און
ער וועט אים וויזן תאמער ער קען גיין עסן. אינטינן יומ
כיפור האט ער געפילט א שוואקקייט, און תיכף האט
דער מיטעלער רב געבליקט צו אים ווי איינער וואס
פרעגט ווייזי ער פילט, האט ער מרמז געוען איז ער
קען נאר אויסהאלטן, און איזוי האט ער משלים געוען
דאעם גאנצן תענית, און דערנאך איז ער געוווארן אינגןאנץ
אוינטונעהילנו

האט דער רב געה ייסו שטיין דארט
פֿאָרֶן רב אָוּן קְוֹקָן אַיִן פְּנִים בְּשֻׁעַת'ן דָּאוּעֲנָעָן, אַבְּעָר אִים
כָּאַט אֵין בְּעַלְזָא הָאָט מְעַן נִישְׁתְּ גַּעַהַאלְטָן פֿוֹן שְׂטִיְין

מרן שליט" א: ס' אין דא אין עניליכע מעשה, אז דער זידע ז"ל דער ויגד יעקב האט זיך אמאל געטראפֿן אין באד מיט א דיטשלענדער רב, און אינמייטן די שמועס איז אויסגעקומען צו רעדן אז דער זידע ז"ל פארט קיין בעעלזא, האט יונער רב געזאגט: "פֿון בעלזא מוז אך האלנוו"ו"

בדיעור דיטשלענדער רב באט דערציזילט וואס ער האט געהערט פונעם בעל המעשה, איז ס'אייז געווען איינער אין בעלאז יומן הקדוש וואס האט זיך נישט גוט געפילט,

רי"ק גאלדבערגער: דער רבוי ז"ל האט מיר דערצ'ילט איז דער ערוגת הבשם פלעגט צו פארהערן אלע זייןינע ברודערס די יהומאים, און די מאמע איז געשטאנדען ביימ טיר, און ווער ס'האט נישט געקענט האט זי געגעבן א גוטיע" פסק...

מן שליט'א: וכןן דער ברודער הרה"ח ר' נחום ז"ל איז געווארן עלטער, האט ער איבערגענומען די מסחר, און דער ערוגת הבשם האט זיך צורייקגעזעצעט לערונען. זי' האבן געהאנדעלט מיט האלץ.

*

הג'ריה א גאלדבערגער: מארגן איז דאך תענית שבעה עשר בתמוז; הרבעית הצדיקת ע"ה פלעגט צו פארפירן פארוואס די מיזידלעך פאסטען נישט די תעניתים, למעשה איז די וועלט מקיל ביי נשים. איז דא א הוראה פון רבינ'

מן שליט'א: דער טאטע ז"ל האט נישט מקל געוווען פאר נשים, נאר איז איינער האט געפרעגעט א שאללה האט ער געקענטן מקל זיין, אבער סתם איזוי האט דער טאטע ז"ל ווישנו מקל געוווען: די ווישט פאמנין

רי'ק גאלדבערגער: וויאזוי גייט דאס מיט דעם וואס דער
רב זי צ'ל האט געזאגט: "ק'יבליךן מירבוטי צו מקיל זיין אין
טעןיהם?"

מן שליט"א: מהאט מקיל געוען וווען מהאט געדארפט
מקיל זיין, אבער ס'אייז בי אונז קיינמאל נישט געוען
אוןיא פסק או נשים דארפונ בכלל נישט פאסטען.

הרי"א גאלדבערגער: אין אונגעארן האבן די נשים געפאסט, און אנדרערע פלע策ער ווי אין גאליציע און פולין האט מען מעור מקל געווען. כהאב געהרטט פון מיין טאטן [הרה"ח ר' אשר זעליג ז"ל] או אינדעראים אין פרעשבורג האט ער קיינמאָל נישט געהרטט אָז מז'אל מקל זיון פאָר נשים.

מן שליטי"א: דעד פטעער הגה"ק רבוי יעקב חזקי מיחסוט זצ"ל האט ذאר געהאט א מעשה איז ער האט געהאלטן נאר אן אפראארציען, אונ ער האט געפרעגט

ראואה האשה להתפלל לה יתברך בשעת הדלקת הנר של שבת
שহיא מצוה מוטלת עליה שיתן לה ה' הבנים מאיריים בתורה, כי
התפילה יותר נשמעת בשעת עשיית המצווה, ובזכות נר שבת
שהוא אוור תזכה לבנים בעלי תורה הנקראת אוור שנאמר (משלי ז,
כ) כי נר מצוה ותורה אוור, וכן דרכו חז"ל (שבת כב:) hei man drigil
בשביגי הוינו ליב בנים תלמידי חכמים.

געגנונגון פרעגן דעם דיין צי ער קען טרינקען, האט דער דיין געזאגט: "יעדר עאי דארך ארשטייג יעטען", צום סוף' איז ער נבער פון דעם אוועק ל"ע. דער רבוי זיל האט צועגענדיגט איז די חסידים זונגען געוווען שרעקליך בייז אויף דעם דיין.

מן שליט': דער טאטע זיל איז נישט געזונט געוווען ל"ע אין אנטווערפן, מהאט אים אריינגעפירות אין שפיטאל שבת שובה, און ער איז געוווען אין שפיטאל יומן כיפור, און דער טאטע זיל האט אנגעפירות דעם Tage אין שפיטאל, ער האט געהרט מניין, און ער האט געהעריג געפ ascent. שפערטער וווען דער מצב איז געוואָרַן ער גערעד עד כדי סכנה רוח"ל, האט דער טאטע זיל געזאגט: "עטע האטס מיר נישט געטאָרט לאָזֶן פֿאָסְטִין".

הרה"צ רבבי מאיר: הרה"ח ר' שאול דוד צימערמאן זיל האט דארך געווואָוינט העכער דיבית המדרש, און ער האט געדארפּט עסן יומן כיפור, אבער ער האט מורה געהאט צו עסן, איז דער זיידע זיל אָרוֹף צו אַים, און אים אליאנס געפֿיטערט דֵי עסן.

המשך יבא א"ה בגליון הבא

און ער האט געשיקט זיין חבר פרעגן פונעם פריערדיגן رب זיל צי ער דארך פֿאָסְטִין, האט דער פריערדיגער רב זיל געזאגט איז ער דארך פֿאָסְטִין, און פֿאָרְץ שליח האט דער رب געזאגט איז ער זאל נישט פֿאָסְטִין, אבער דער וואס אויף אים האט מענע געפֿרעדגט האט דער רב געהיסן פֿאָסְטִין.

דער שליח האט נישט פֿאָרְשְׁטָאָנוּן וואס דא גִּיט פֿאָרְץ פֿאָרְוּאָס זאל ער דען נישט פֿאָסְטִין. איז ער געגנונגון פרעגן פון די יושבים וואס צו טוֹן דָא, האבן די יושבים געזאגט: "אָז דער רב האט געהיסן זאלסְטִין נישט פֿאָסְטִין זאלסְטִין נישט פֿאָסְטִין!"

מווצאי יומן הקדוש איז שלעכט געוואָרַן פֿאָרְץ אַיד וואס איז געוווען דער שליח, און מהאט געדופּן אַדקטער, האט דער דאקטער געפֿרעדגט צי ער האט שווין געהאט די לעצעטער פֿיר אָוּן צוֹוָאנְצִיג שעה עפּעַס אַיִל, וויל טאמער נישט איז ער אַין אַסְכָּנָה. דאס איז זיינער אַן אַינְטְּעָרָעָסְאָנְטָע זָאָר.

רי"ק גאלדבערגער: דער רבוי זיל האט דער ציילט אַז די לעצעטער יומן הקדוש פון הרה"ק מרוזין זי"ע פֿאָר ג' חשוֹן, איז דער רוזינער געוווען זיינער דארשטייג און ער איז

בשיר וקול תודה נברך בזה ברכת מזל טוב עמוק לב ונפש, לזכות דיידנו וידיך כל נפש חי, האברך היקר, עשה במלאתך נאמנה, יראת ה' חופף עליו, ידו נתיה לכל דבר טוב, עשה ועשה בכל לב ונפש למען קדושתך וטהרתך של ישראל, מזכה את הרבים, ה'יה

העסקון הנמרץ הרב **בנימין ברד"ז קלמן** ה'י"ו

עסוקן נמרץ למון ארגון הקדוש "רוממאנטו"

לרגל שמחת הכנסת בנו לבריתו של א"א ע"ה

ברכו הש"ת וישפיע עלי ממעון הברכות, בני חי ומוגן, ויזכה לדאות בנין ובנים עסקם בחזה ובמצוח על ישראל שלום, עדי נזכה לביאת ייון גואלנו ומלהכנו בראשנו אמן.

הمبرכים בכבוד הראו'
עסוקני ארגון רוממאנטו

דא"ח של כ"ק מרכז אדמ"ר שליט"א על פרשת שמות מכתיב

מה שרשם א' הנקרא בעת שהה בעיר הנופש

מוגש לאנ"ש ביום אלו כשמך שליט"א שואה מהווים לעיד

זה י"ל כוונת המדרש, הקב"ה [כל מה שמקלסין אותו], הינו נשמת ישרא' whom נחצב מתחת כסא כבודו, אי אפשר להציג עד סוף מדרגת אורם, והיינו כל מה שמקלסין אותו הוא יותר מקילוסו.

ובזה י"ל הטעם שלא מנה הכתוב את שבעים הנפש, כי השבעים נפש לא היו במדרגת נפש השבעתיים ומילא לא היה אורם ניכר בעת להיות חיים עם השבעתיים, כדוגמת אור של נר קטן אצל או רגдол שאין אורה ניכר, מ"מ היה אורם מאיר מאד אחר מיתת השבעתיים, וזה רמז بما שמשמיך הכתוב אחר כן [הפסוק] וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור היהיא ובני ישראל פרו וגוי, הינו [שפכו] בקדושה, וזה היה על ידי או רגdot השבעים נפש, ובזה נבנין מה דפירוש"י שנמשלו לכוכבים, ודוח'.

ובזה י"ל שיקות הרמו ואלה שמות וחיב אדם לקרות שנים מקרה וכו', שכ"ק אמר"ר ז"ע הגיד על זה [עין ויחי יוסף החדש ד' והו ואלה שמות אות ד'], דעתן שנים מקרה ואחד תרגום הוא ארוכה הארץ מדה [עפ"י אイוב יא, ט], על כן פ"א קורין התרגום פשות הקרה, ועל פעם הב' אין מתרגמין כי אין לה סוף, [זהו השיקות לפרשתנו שוג נשמות ישרא' אי אפשר להציג מדרגת אורם, ואורם מאיר בלי גבול].

עוד [יש לומר] דקדושת התרגום היא פחותה משל לשון הקודש, על כן כשאנו מתחילין ללימוד היינו לפרש את המקרא, אנו אוחזין במדרגה קטנה, אבל התכליות היא לבוא למדרגה יותר גבוהה בתורה והש"ת עוזר וכו'.

ואלה שמות בני ישראל וכו'. פירוש"י להודיע חיבתן שנמשלו לכוכבים.

ולכאורה למה לא מנה את שבעים נפש. ובמודרש ילקוט [משמעות א', א], כשם א' כן תהליך [תהלים מות, יא], מלך בשר ודם נכנס למדינה מקלסין אותו שהוא גבור ואני, אבל הקב"ה כל מה שמקלסין אותו הוא יותר מקילוסו. והוא תמורה, אותו בשופטני עסקינו.

ואא"ז בعروגת הבשם מביא בשם דורשי רישומות [לבוש סימן רפה ס"א] ואלה שמות, [ראשי תיבות] וחיב אדם לקרות הפרשה שנים מקרה ואחד תרגום.

ויל על פי מה DIDOU דמכל דבר שנברא יכולן ללמדו ממוני איזה עניין בעבודת הש"ת כדאיתא במשנה [אבות ו, יא] כל מה שברא הקב"ה לא ברא אלא לכבודו. הנה הקב"ה ברא בסדר הנגט העולם שיהא האור מאיר ביום וחשך בלילה, וברא הלבנה וכוכבים שהיו משמשים בלילה להאיר את החשך והנה מطبع הכוכבים היא שאורם ניכר במיוחד בעת החשך [אולם נמצאים בשם גם במהלך היום], נראה בחוש כי הכוכבים נמצאים גם ביום רק שאינם מאירים, וכך כן מארום תלוי במאור הלבנה, ובעת שאור הלבנה אינו מאיר אורם נתרבה, וכן להיפוך.

הרי זה בא ללמד לישראל התוצאות בעת הגלות, דהיינו הנשמות ישרא' אעפ"י שמצוד מדרגתם ומהותם הם במדרגה נמוכה, מ"מ לפי חשכות הגלות הם חשובים מאוד ומארים, כי נשמות ישרא' הם בבח" נורות כדכתי [مثال כ, כז] נר ד' נשמות אדם.

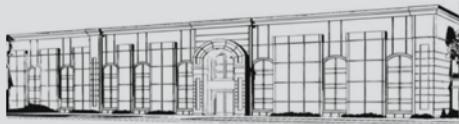
דברות קודש

אצל שמחת הרב מצה לנין הבכור של
כך מון אדמור' שליט"א הב' פרע"ח אחרון
נוי בן הרוב ליבוש שליט"א בן הרה"ץ
רבי מאיר שליט"א דומץ קהלטנו

מוציאי שב"ק ויחי תשפ"ה לפ"ק

הולדאה להשיית -

קודם די ערשתע זיך וויל איך זאגן דא ברבים, מודה אני
לפניך ה' אלקי על כל החסד אשר עשית עמי ועם כל בני ביתך
ועל כל החסד אשר אתה עתיד לעשות עמי ועם כל בני ביתך
ועם כל בריותך, ועם כל הנולאים אלינו.

ישיבה קטנה קהילת יעקב פאפא

בנשיות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בימים אלו שאננו עומדים אחר הצלחה הגדולה, כשנתאSpo אָנָשׁ הָרִי תַּלְמִידֵי הַיִשְׂרָאֵל, נוקבצו ובואו להتواעד ולהתאחד במטה אחת להגדיל תורה וחסידות ולהאדירה, למעמד

אסיפות הורים'

בabanoo בזזה להביע מיטב ברכותינו והכרת טוביה מרובה לכל אלו שעמדו הכו ומכונזומזון לדaddr הכל על צד הייתר טוב לשביעת לב המגיד שיעוריהם וההורם, ה"ה

הרב אשר לאוי שליט"א מנהל דת"ת
שמסר בחרפץ לב את המקומם בית ועד

הר"ר יצחק אהרון שפיטצער הי"ו שמסר עצמוני לסדר ולהכין האסיפה

הר"ר חיים אליעזר פריעדמאן היי'ו שבישל והכין את המאכלים

יתון השית' שיזקו כולם להתברר ממעון הברכות, וכוכת הרבטים יעמוד להם ולזרעם אחירותם, ויצליחו בכל דרכיהם לנצח מורה וסידת ולאבדות, עד זונקה לעולות לאיזו ברכה, בביאת משיח אדוננו ומולכנו בראשונו אמן.

הנהלת ישיבה קטנה רעד-הוק

נאך ס'קען זיין דער ענין, או ווען איד מאכט בר מצוה א קינד דארף ער זיך אפלערנען פון די אבותה הָקָה, וויאזו האט יצחא אבינו ארײַנְגֶּעֶברָעָנְגָט זיין קינד לעול התורה והמצוות, נישט איז מ'אי' פערטיג געווארן דערמיט, איז מהאט אין מאל געמאכט א סודה, מהאט געזאָט 'ברוך שפטרני' און מאַיִז ווַיְתַעַר געגאנגען, נאר דאס דארף מען כסדר איבער'חרוֹן וויל' דאס איז א נצחות, דאס מיינט מכאנן ואילך אומר ברוך שפטרני.

ס'אי' ידוֹעַ אֵז ס'אי' דא צוּוִי דעות אינעם פשׂט פון ברוך שפטרני (מן אברהם שם סק"ה), איז פשׂט איז אוּ בַּיִּצְעָצָט אֵז דער טאטנע גענש געווארן, און דער לבוש האלט איז דאס מיינט מען אוּ בַּיִּצְעָצָט אֵז דער קינד גענש געווארן בעונ האב, אבער בכל אופן ואס דער פשׂט זאל נאר זיין, מיינט מען מיט דעם 'מקאן' ואילך איז די עבדה ענדיגט זיך נישט יעצעט, נאר יעצעט הייבט זיך און אַנְפִּירִישׁוּת התה'יבות.

דער אוּבִּירְשָׁטָעָר האט מיר בַּיִּצְעָט געגעבן דעם קינד איז איך זאל אים מהן זיין און ארײַנְגֶּעֶברָעָנְגָט תורה ויראת שמים, און יעצעט הייבט זיך און אַפְּרִישְׁקִיטִיט, יעצעט הייבט זיך און די עבדה פון התגברות יצר התוב על יצר הרע, וויל' בַּיִּצְעָצָט האט ער נאר געהאט יצר הרע און ס'אי' נישט געוען צוּוִי ואס זאל זיך שלאגן, דערפֿאָר האט געפֿעלְטָדְיַה עבדה פון התגברות, און יעצעט הייבט זיך און מיט אַפְּרִישְׁקִיטִיט די עבדה, ממילא איז עס אַבחְנִיה פון 'מכאן' ואילך איז דאס ענדיגט זיך נישט, נאר ס'גִּיט ווַיְתַעַר נאר און נאר.

כח הרבים

דאַס איז דער ענין ואס ביַי אַחתונה מאכט מען אַגְּרוּיסָע טענָה אַחתונה, און מַרְפַּטְּפָּט אַלְעַגְּטוּסָעָרְטִּינְט, און מַפְּרָאָוּעָט שבע ברוכות אַזְיוֹוי מַלְעָרְטָנְט אַרוֹיסָעָרְטִּינְט פון יעַקְבָּאַבְּנוּ; דער ענין דערפּוֹן אַיִּז, וויל' אַוְיְצָשְׁטָעָלְן אַידִישָׁע שְׁטוּבָדְאַרְפָּט מען זיך האַבָּן אַכְּחָרְבִּים, וויל' מיט אַכְּחָרְבִּים הייבט מען זיך אוּפִּיך. אַזְיוֹוי ס'אי' באַקְּאנְטִּוּסָעָרְטִּינְט ווְאַס הָרָהָקְדָּרְעָשְׁמָהָמָשָׁה זַיִעַ. זאָגָט אַז תְּשׁוּבָה בְּרַבִּים אַזְיוֹוי תְּשׁוּבָה מַאֲהָבָה, ממילא אַז מלְעָמָט זיך צְחָאָם מיט אַיִּינְצִילְעָד, אַז אַיִּיד בַּיּוֹם שְׁנָכְנָס בְּוֹלְחוֹפָה שְׁטָעָלְטָמְעָן אַוְיִיך אַידִישָׁע שְׁטוּבָדְאַרְפָּט, אַז אַיִּינְעָרְטִּוְעָנְעָה אַז מִתְּמִיטָן צוּוּיָּין, אַז דאס אַכְּחָרְבִּים צוּוּיָּין! דאס אַיִּז באַהֲלָטָעָנָה כָּה!

בַּיִּזְיְעָרָעָתָוֹת, מַטְּרִינְקָט זיך אַז אַזְּאָך, וויל' זַיִעַן זיך נאָז זַיִעַר תְּאָוֹת, אַז אַזְּאָך אַז אַזְּאָך נַאֲכָדָעָמָן ווְעַן זַיִעַר זַיִעַט גִּיטִּיאָעָט אַז אַלְעַסְפָּטָאָרְטִּיגְעָד, אַז אַזְּפָרִידָעָט זיך נַיְשָׁט אַמְתָּדִיגְעָד מיט אַזְיוֹיטָן. דער זַעַלְבָּרָעָנָה אַז אַיִּיך בַּיּוֹם שְׁנָכְנָס לְעוֹלָה התורה והמצוות.

און דאס איז נישט דוֹוקָא בַּיִּאַחֲתָוֹנָה, נאר זַיִּי קָוְמָעָן אַרְפָּאָפְּ אַיִּיך צוֹ אַנְדָּעָרָעָ שְׁמָחוֹת.^{*}

אַז מַדְעָרְמָאָנְט זיך פָּוֹן דַּעַם כָּאָפְּט אַפְּחָד! אַונְצָעָרָעָ עַלְתָּעָרָה האַבָּן גַּעֲפִילְעָוָעָט אַז זַיִּי גַּעֲוָעָגָעָבָן פָּאָר אַיְדָעָעָ קַנְדָּעָר אַרְיִינְגֶּעֶברָעָנְגָעָן אַהֲבָת תּוֹרָה וַיְרָאָת שְׁמִים, מַרְבָּה צוֹ זַיִּין תּוֹרָה וַיְרָאָת שְׁמִים, אַוְיְפָצְשָׁטָעָלְן דַּוְרוֹתָה' וְלַתְּרוֹתָה, אַז אַזְּיִוָּאָפְּ!

כַּחֲוָעָל נָאָר מַזְכִּיר זַיִּין וְוָאָס דַּעַר חַשְׁבָּעָר מַחְוָתָן כַּיְקָהָדָמוֹרְדָּמָה שְׁלִיטָה אַז אַזְּאָך אַזְּיִדְעָם בַּיִּהְגָּהָץ רַבִּי אַהֲרָן אַרִיְּיַצְּצָלְלָה, וְוָאָס עַר אַזְּיִעָוָעָן אַזְּוִי נָאָנְטָמִיט כַּיְקָמָרְן אַמְּמוֹרְזָצְוֹקְלָה, סְאַיִּז בַּאֲקָאנְטִי אַיְבָּרְדִּי חַילְופִּי מַכְתְּבִים וְוָאָס אַזְּגָעָוָעָן צְוִישָׁן זַיִּין נָאָך אַיְנְדָעָהָיִם אַז שְׁמָטָם סָאמְטָא, אַזְּגָעָוָעָן צְוִישָׁן זַיִּין שְׁוֹתָעָר כַּיְקָהָדָמוֹרְדָּמָה אַזְּעָרְגָּעָטָה בַּיִּאַנְגָּזָעָרְבָּרְדָּבָּרְבָּרְעָנְגָּעָן דַּעַן נִשְׁתָּוָעָר כַּיְקָהָדָמוֹרְדָּמָה וְוָעָן מַזְאָל צְוִירְקָבְּרָעָנְגָּעָן דַּיְלָטָעָרְבָּוָעָן.

עַכְּבָּפְּ אַז סְאַיִּז יָאַזְּוִי אַזְּיִעָנְעָן דַּאְרָפְּ מַעַן דַּעַר אַזְּאָשָׁמָה, וְוָעָלְן אַוְיְסָנוֹצָן אַזְּמַדְעָרְטָה עַפְּעָס אַהֲיְמַנְעָמָעָן פָּוֹן אַזְּאָשָׁמָה. מִיר זָאָגְן עַפְּעָס אַז עַנְיָן.

סְאַיִּז יְדוֹעַ וְוָאָס סְשִׁטְיִיט אַזְּמַג אַבְּרָהָם (אַיִּיחָה וְכָה סְקִידָה) אַז וְעַנְיָן מַכְנִיס אַקְינְדָעָל עַלְמַמְצּוֹת וְוָעָן עַר וְוָעָרְטָדְרִיכָן יָאָר זָאָל מַעַן מַאְכָן אַשְׁמָה כִּיּוֹם שְׁנָכְנָס בְּוֹלְחוֹפָה. דַּעַר מַעַן פָּאַרְשָׁטִינְזָה וְוָאָס אַזְּעָרְגָּעָטָה אַזְּעָרְגָּעָטָה אַזְּעָרְגָּעָטָה.

מכאן ואילך אומר ברוך שפטרני

סְשִׁטְיִיט אַזְּמַדְרָשָׁה פְּרָשָׁת תּוֹלְדּוֹת (בראשית ו'ב' ס'ג, ז') אוּפְּפָסּוֹק (בראשית כה, ז') וְיָגְדָּלוּ הַנְּעָרִים אָמָר ר' אַלְעָזָר צָרֵךְ אָדָם להטפל בְּבָנָו עַד יְגַדְּשָׁה מַכְאָן וְאַיִּיל צָרֵךְ שִׁיאָמָר ברוך שְׁפָטְרָנִי מַעֲוָנוֹשׁ שֶׁל זוֹ. דַּעַר מַעַן מַאְכָן אַשְׁמָה כִּיּוֹם שְׁנָכְנָס בְּוֹלְחוֹפָה. בְּרַכָּה 'ברוך שְׁפָטְרָנִי' בשעת ווען דער ענין אַזְּעָרְגָּעָטָה לְתוֹרָה אוּבָאַזְּיִוָּאָפְּ וְוָאָס מַיְנִיט מַעַן דַּעַם 'מכָּאן' וְאַיִּיל'.

א. לשון הזוהר הק' שם: ומונלא דאית לוֹן לִישְׁרָאֵל לְשַׁתְּחָפָא לְקוֹדְשָׁא בָּרְקָה וְשַׁכִּינָה בְּחִדּוֹה דְלָהָן, דְכִתְבִּיבָּה (תְּהִלִּים קְמָט). ב. ישmach יְשָׁרָאֵל בְּעַוּשָׁיו, הַהְיָה חִדּוֹה דְיְשָׁרָאֵל לְאוּ אַיהֲוָה בְּעַוּשָׁיו, בְּעַוּשָׁו מִבְּעַד לְיהָה, אַלְאַאֲלִין קְדָשָׁא בָּרְקָה וְשַׁכִּינָה וְאַבְּוֹו וְאַמּוֹו, דָאָך עַל גַּב דְמִתְהוֹ, קְדָשָׁא בָּרְקָה דְחִדּוֹה עַמְּדָה עַמְּדָה בְּרַכָּה וְשַׁכִּינָה, כַּמָּה דָאָת אָמָר (אייב. מ. ט) העשו יְגַש חָרְבוֹ.

אידישע שמהה". מילא האפן מיר מיטן איבערשטס הילך זוכה צו זין דערצן.

הפעם אודה את הא'

כ'ויל דא זאגן נאך אן ענין, לאה האט גודאגט ביי פערודע קינד (בראשית כת, לה ועייש ברש"י) הפעם אודה את הא' על שנטלתי יותר חלקיק, מילא זאגן אונז - איך מיטן רביצין זיין געזונט און שטארק - הפעם אודה את הא' או דער איבערשטער האט אונז געהבען די זכי' שנטלתי יותר חלקיק, און אונז האפן מיטן איבערשטנס הילך או מיעוט זוכה זיין או דאס וועט זיין א געוואלדייגע נחת רות, ואס נאך א דור קומט צו, צו די כוחות פון אונזערע עלטער נוחי עדן, ואס זי' האבן ארינגעליגט אצעלכע געוואלדייגע כוחות.

מייט דעם קען מען פארשטיין וואס מיאגט ביים ברית כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה להופה ולמעשים טובים. לאורה פארוואס זאגט מען קודם לחופה, קודם דארף דאך קומען מעשים טובים פאר חופה? נאר דאס איז וויל נאך די חופה קומט א העכערע מדראיג פון מעשים טובים, און צו דעם זענען זיך אלע מושתפים משתחף מייט דעם.

כללי לשפעות

כ"ק אא"ז מון הייג יעקב זי"ע פלעגט צו זאגן, איז אינדרהיים פלעגן די בעליך בתים זיך ואונטשן פארץ גיין צו א חתונה אויף א בעל הבת'שן אופן "א גוטע אונטערהאלט" ... האט דער זייד זיל געזאגט: "א! מ'ארף האבן א גויסע כל' אונטערצזהאלטען און מקבל זיין די אלע השפעות טובות וואס קומען אראפ ביי א

מכון אמריקודש

הוועד להזורת ועריכת דא"ח של כ"ק מון אדמו"ר שליט"א

מעומק לבינו מברכים אנו ברכות מזל טוב, להאי ספרא יקירה, המופלג ביראת שמים ובחסידות ובאוריותה גריס תדירתה, הנמנה בין סופרי המלך מכותבי תורהו של כ"ק מון אדמו"ר שליט"א, הה

החתן הר"ר ברור גרינוולד הי"ו

לרגל שמחת נישואיו למזל טוב בשעתו"מ

ובهائي עידנא, עניינו ואמרנו להודות לו על התמסורותו למען עשי מלאכת הקודש, ולנהלם בנאמנות, ובפרט בשבועות הקיץ דاشתקד, וגם לרבות בחודש תשרי העועליט אשר עשה גדולות. יהיו בעלות הכתבים על שלחן מלכים, הביע כ"ק מון אדמו"ר שליט"א קורת רוחו בהפלגה, ואשרו לו שזכה להחיות נשך צדיק!

וברכתינו אותו, השית' יעזר שיזכה להקים בית נאמן בישראל, ויראה בניים ובניי בנים עוסקים בתורה ובמצוות, ויזכה לעסוק במלאתה הקודש עוד רבות שנים, ונזכה כולנו לישועות כל ישראל ולגאולה שלימה בבב"א.

החותמים בברכה

חוורי התורות, הכותבים, וחברי המכון

ג"א מצטרפים: אהרן יונתן סג"ל לעווי, יעקב מאיר בר"ם מאנדל

כ'ויל ואונטשן דער חשוב'ער מוחותן **דער חוטשטייר רב'** **שליט'א** זאל אויך זען וויטער אסאך אידיש נחת, און כ'ויל באגראסן דער חשוב'ער הגה"ץ רב' נחום מאיר [גרטמאן] **שליט'א**, און מײַן חמוב'ער זון הרה"ץ רב' מאיר **שליט'א**, וואס ער איז א געוואלדייגער מרבייך תורה און איז מזכה יונגעלייט, און געבט זיך אפ מיט זיין, זאל ער וויטער זען הצלחה וסיעתא דשמייא.

מיר זאלן זוכה זיין צו כל מני ישועות, און יעדער זאל האבן שמחה ונחת, און חיליה וחס נישט געתנערט ווען פון שמוחה, נאר אדרבה אדרבה ואדרבה, דער אויבערשטער זאל בעבן מ'זאל האבן גפ"ז ג'עוזנט פרנסה נחת, און מיר זאלן שווין זוכה זיין בקרוב צו גיין קעגן משיח צדקנו בב'א.

*

ברכת החודש

**אחר מנחת ביכורים ומסירת דורו
דרשה אלף שנות רצופות על ידי
מכברי הישיבות בחסידי פאפא**

במעלת ישיבתנו הילך

יותר ממה שכחוב כאן יש כאן, ס'אי זעיר שווער אויסיסצברענגן סי' אין קווצן און סי' אין לענגער ווערטער; ווען מ'וואלט געקענט ואלאט מען געדארפט מער לענגער רעדן פון דעם, מ'קען רעדן און רעדן גאנצעט נעכט פון די געוואלדייג מעולות בי אונז ישיבה, די יגעה בתורה און ס'אי נאך מיט יראת שמים על דרכ' אבותינו ורבותינו, וואס ס'קומען אrosis פון דעם געוואלדייג געוואלדייג גורייס השפעות, און דאס טוט אונז באשין און מיר האפן מיטן אויבערשטנס הילך איז דאס זאל אונז טאקו באשין פון אלע פגעים רעים, און אלע ישועות קומען אrosis פון דעם.

חזקו ואמצו! נאך און נאך און נאך!

זאל דער אויבערשטער העלן מיר זאלן זוכה זיין וויטער צו זיין גליקליך א גאנץ לעבן, עטץ זאלטס וואקסן תלמידי חכמים יראי ה', ס'יאל נתרבה ווען כבוד שמים דורך ענק אלע, ענקערע עטלערן זאלן זען אידיש נחת, ס'יאל זיין א כבוד פאר אונזערע עטלערן בעולמות עליונים, מ'זאל זוכה זיין

כחות הקדושה לבנות הנחרשות

از מאיז זיך מציר וואס איז פאגעגעאגגען נאכן קרייג, ווען דער טאטע זיל האט אריינגעלייגט כוחות אין דעם, בשעת ווען ער האט נאכניישט געהאט אן אייגענע משפהה, האט ער זיך אינגאנצן אוועקגעגעבן, זאגנדיג: "איך וויל מרבייך תורה דיין! צו וואס בין אין איבערגעבלין? צו וואס האט מיר דער אויבערשטער איבערגעלאזט? כדי איך זאל קענען וויטער מרבייך תורה זיין!"

דער טאטע זיל האט נישט געקוקט אויף גארניישט, און און אנפאנג יאָר תש"ז האט ער געזאגט איז ער וויל אויפשטיעלן א ישיבה, און יעדער האט געקוקט אויף אים: "וואס ישיבה? ווען ישיבה? ווער האט דען א קאָפּ יעַצְט? צי קען מען דען יעַצְט אויפשטיעלן א ישיבה?!..." אבער ביים טاطן זיל איז נישט געווען וואס צו רעדן, ער האט געוואו Ost פאָודעם בין איך געלבלין לעבן!"

אודה און אודה האפן מיר מיטן אויבערשטנס הילך ממשיך צו זיין די כוחות.

זרענו וכספנו

כ'וועל זאגן א מילטה דבדיחותא וואס **הגה"ק צעהלימער רב' זטוק"** פלעגט צו זאגן, איז מ'זאגט מוצאי שבת (פיוט המבדיל) דערנו וכספנו ירבה כחול, לכארה דארף מען פארשטיין, שווין די ערשטער זאָק מוצאי שבת האט מען אינזין געלט? זאגט ער פשט איז כספנו איז מלשון 'יסופין-בושה', מייזי מותפל פאר 'זרענוי' איז מ'זאל האבן אצעלכע קינדער וואס 'וכספנו' מ'זאל זיך דארפּן שעמען פון זיין, מ'זאל זיך קענען אפלערנען פון זיין.

ברכות לרוב

זאל דער אויבערשטער העלן מיר זאלן זוכה זיין טאָקע כסדר צו חסדים ורחלמים, מ'זאל זוכה זיין וויטער צו זען דעם החשוב'ן טיערן בחורל וואקסן, ער זאל טאָקע זוכה זיין צו א פרישקייט, און ווי מ'זאגט נאך פון הרה"ק השפת אמת זי"ע איז ווען מ'לייגט תפילין ווערט די האנט א חפץ של מצוה, און איז איז די תפילין של ראש נגד הנשמה שכוחה ווערט א חפץ של מצוה, און ס'אי דא א דין פון 'פשטה קדושה בכולה'.

דער עניין שטעלט זיך נישט אפּ בי די תפילין, ס'הייבט זיך און צופרי בי די תפילין, און נאכדעם גיט עס וויטער איז גופה בתה רישא גיריר, און איזוי וועט ער וויטער שטיגן.

אוויווי דוּז' כֶּק מָרְן הַקָּרְנוֹ לְדוּד זַיִעַגַּט (פ' נח דה הן עם אחד), או רשי' ברעננט (בראשית א', ט) גדול השלום ושינוי המחלוקת לכארה אויב ס'אייז גדול השלום מיינט דארך דאס או מחלוקת אייז נישט קיין פראבלעם, און אויב ס'אייז שנואי המחלוקת אייז דארך שלום נישט גרויסע זיך נאר א געהעריגע זיך, אייז דארך דאס א סתרה. נאר ס'אייז פארהאנען אמאלא זיך וואס אייז טאקווע א מעלה, אבער טאמער ס'אייז נישט דא, אייז עס א חסרון טאמער אפילו נאר אינער שטעלט זיך נישט צו, צו דעם הטיבו נגן, טוט דאס צערעבן די כה ההגדורה, און די כה הרבים וואס מהאט זיך מקבל געווען זיך, און 'עדער אירינער' מאקט אויס! און וען אינער שטעלט זיך נישט צו, טוט ער צערעבן דעם גדר וואס מיר האבן אוועקגעשטעלט כדי מיזאל וויסן וואס אונז ענען.

הוינט דרייט זיך ארום אויף די גאס פארשידענע מיניגונגין, וואס מיזינגט אין די וועלט אריין, און זי רעדן אין איז נארך דאס אייז פריליךן, און איז נאר דאס אייז לעבעדייג און גליקליךן. אבער ס'היבט זיך נישט און, ס'אייז נישט אמות, ס'אייז דא פינייע וואראמעה היימישע חסידישׁשע ניגונגין, און אויף דעם האבן מיר אוועקגעשטעלט דעם ארגאנאזהיציע 'הטיבו נגן', און ידע חתן זאל זיך זאָרגן או בי זיין חתנה זאל מען זיך צוושטעלן צו די ניגונגין פון 'הטיבו נגן'.

זאלט איר אלע זיין געבענטשט און געזונט, יעדער אינער זאל האבן שמחות אין שטוב געזונטערההייט, יעדער אינער זאל האבן אן פריליכע שמחה, חזקן ויאמץ לבבכם, זאלט עטツ האבן פײַנע פריליכע ערליךע אידישׁשע שטובער, ס'אל זיין שמחה אין שטוב, און מיטן איבערשטנס' הילף זאל איך מיר קענען מיטפרײַען מיט ענק אלע אין א מזילדיגע שעה. זייטס מצלייה.

זו ונהייה אנחנו וצאנצאיינו וצאנצאי צאנצאיינו כולנו יודעי שמן ולומדי תורהין לשמה, בבייאת גואל צדק בע"א.

* * *

דברות קודש לחתנים

מושאי שב"ק ויחי תשפ"ה לפ"ק

בנחיות מפעל 'הטיבו נגן'

עטツ ענטטס אלע חתנים וואס וועלן מיטן איבערשטנס' הילף גיין אונטער די חופה בשעה טובה ומוצלחת, און וואס איר וואונטשט זיך אל'ין, וואונטש איך אויך פאר ענק. ס'אייז אבער דא אן ענין וואס בי טיל דארף עס א שטיקל חיזוק, און מיר רעדן דא פון די ניגונגין בי די חתונה.

פאר עטליךע איר צוריק האט מען געגריננדעט א מפעל וואס מ'רופט עס 'הטיבו נגן', וואס זי זאלן באשטעטיגן די ניגונגין וואס מ'וואעט זינגען בי די חתונה, און איך בעט זיינער שטארק פון ידע חתן, כאילו איך וואלט גערעדט צו יעדעם איזינעם עקסטער, איז מיזאל זיך צוושטעלן צו דעם, און מיזאל בעטן פון די מנגגין איז מיזאל נאר זינגען די ניגונגין וואס זענען אונטער אונזער ארגאנאזהיציע 'הטיבו נגן'.

אמאל איז פארהאנען א זיך וואס איז א מעלה, און טאמער מ'טוט עס נישט איז עס נישט קיין חסרון נאר ס'אייז געהעריג ווי ס'דארף זיין.

א'ל געטען זונט זונט פאפא'ן
וְרֹאֶת שָׁמִים וּמוֹדוֹת טֻבּוֹת

קרית פאפק

געסְרַיִם מִינֵּי שָׂעוֹר מִתְּנִינָה וּמִשְׁפָעָה

מִיטָּא פָּעָרְזָעָלְלִיכְעָךְ קְשָׁר אָזְן הַשְּׁפָעָה

בְּגִלְגִּילִים זַעַם בְּחָרָם מִיטָּה יְחִזּוֹק
וְהַדְרָה לְאוֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנִים

אנ"ש והורוים שפוקן הנורת הטוב - ווחומם לנ"ה ₪ 1,800

וירחות רשותן לדור רבי ססרא ולהלפרום בקרית צאנון
סקה אוביינישס כבאות וזרות דמלולס זען דומן מאטרנטשטיין
דשלען דאכטשטיין בן באטליין

א פָּאָרְנוּרִיְּנָע נָאָרָט
פָּן עֲוֹגָה וְחִזּוֹק וְעַט
טְקַשְׁר זִין אַלְפִי אַנְסְׁלַחְתָּה
מִנְצָרִי הַחִינּוּן

וְשָׁב רָאֵשׁ נְפָלָא
מִינְדָּמִישָׁרִים
הַוּמּוֹרָת מוֹרָבָת
מַחְלָבָלְלָה הַמְּנָנִים

א'ל געטען זונט זונט פאפא'ן
וְרֹאֶת שָׁמִים וּמוֹדוֹת טֻבּוֹת

קרית פאפק

געסְרַיִם מִינֵּי שָׂעוֹר מִתְּנִינָה וּמִשְׁפָעָה

מִיטָּא פָּעָרְזָעָלְלִיכְעָךְ קְשָׁר אָזְן הַשְּׁפָעָה

בְּגִלְגִּילִים זַעַם בְּחָרָם מִיטָּה יְחִזּוֹק

וְהַדְרָה לְאוֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנִים

סְפָעַצְיָלָע מַתְנָוֹת וְעוֹרָן צְוָגָעָרִיסְט - וּגְמִיוֹחֵד לְתָרּוּמָה ₪ 1,800

חסידים דעתץ' יילן

עובדות, מאמרים, וסיפורו חסידיים על כ"ק מרנן רבותינו הק' קמא קמא דמתא לידן

אם נוכל בשנה הבאה גם כן לעשות הסדר בביתנו
ונבhaltiy מואוד כי גם לי עולמה זאת במחשבה. (דף
בקונטרס לפטילה גדולה שבת תשס"ח).

*

באהבתה תשגה תמיד

ספר הרה"ח ר' ישראלי
חימס בוכינגער ז"ל:

היה עם כ"ק מרנן זצוק"ל בעת המלחמה במחנה
עבדה 'מוני-טאבראר', שם ראייתו עבדתו בקודש
כשה בעת צרה לא הרפה אף רגע מעסוק בדברי
תורה מתוך عمل ויגעה.

פעם לאחר יום קשה של עבודה פנה מרנן ז"ל אליו
ואמר לו: "אפשר קומסטו לערנען?" מרנן ז"ל ישב
על גבעה קטנה באז, ולמד עמי בגמרה שהיה לו שם
באחתתו, איני זוכר אם זה היה גمرا מסכת ברכות
או מסכת ביצה, ורק ישב והרביץ תורה הק' במחנה
העבודה.

*

בה'שוֹץ-הוֹיז' בפֿעַסְט

ספר הגה"ח ר' משה
יוסף פאשקבם ז"ל:

היה עם כ"ק מרנן זצוק"ל בעת המלחמה
בה'שוֹוויַצָּע שׂוֹץ-הוֹיז' שברחוב 'וואדאס' בעיר הבירה
פעסט. מרנן ז"ל שהה שם כחודש ימים בחודש כסלו
תש"ה, ביחס עם עוד כשני אלף יהודים שהיו כולם
מקובצים במחסן אחד במרתף הבניין.

הימין, והיה עומד ומצפה לשמעו בשורות טובות.

**לקראת ר'ח שבט יומ
הגאולה של כ"ק מרן
אדמו"ר זצוקלללה"ה
מגיא צלמות**

ליל פסח תש"ד

קטע ממה שרשם כ"ק מרנן זצוק"ל
בספר הזיכרונות (סיוון תש"ה):

בשנת תש"ד בין פורים לפסח נכנסו חיל צבא מלכות
אשרנו הרשה ימ"ש למדינתנו אונגארן, ונעשה
מואוד שינוי גדול בהנהגת המדינה הכל ברשות גдол
נגד היהודים, ואני הייתה יושב בפאפא בפחד גדול, כי
כל מי שהיה עליו אף פgam כל דהו בערכאות שלהם,
הובילו למאסר 'אונטערנירונג' ה', ולי לא היה לי
כתבם הניצרים להיות אזרח במדינה, ופחדתי מזה.

וגם נוסף לזה היה עלי פחד שלא יקראנוי לצבא
מחמת כי על ידי שינוי הנהגת המדינה לא היה אפשרי
לי לרכוש כתבי פטור הצבא שהיה ניתן לרומנים, ומכל
מקום אפינו ברוך ה' מצות מצוה בכל השנים, אלא
שהיה הכל בפחד גדול. ובעת שנשאב מהם למצות
מצוה להכנסו בתוך המרתף שלי, עברו שם חיל צבא
אשרנו, וחדרו אותו שהטמינו שם כל' זיין, ובדרכו
נפלה עלתה בידי לבסוף אז לביתי, והם חפשו אותו
בכל מקום, וברוך ה' ניצلت.

ושינוי ברוך ה' בליל פסח הסדר כנהוג, אלא
שלהתפלל בצדgor לא יכולנו אלא ביום ולא בלילה,
ובעת הסדר נפל علينا בכ"י עצומה, ולמהר אמר בני
הבר' משה (נ"י) [צצוק"ל הי"ד]^א, שההර או, מי יודע

א. כ"ק מרנן זצוק"ל עדין לא שמעו אז ידיעה ברורה אודות
פטירת בנו בכורו הבר' הק' משה הי"ד, כי נשלה באוישוויך לצד

שליל זכרון עולם, מה שזכהתי להחיות את נפש מREN
ז"ל בגיא צלמות.

*

חזונות בעת שנות המלחמה

**קטע מתוך רשם כ"ק מREN צצוק"ל
בהקדמה לספרה"ק ויגד יעקב** (מועדים
ח"א הוצאה שני - ועין עוד בהקדמה לסדר ויקרא):

במשך הימים אשר הייתה בצרפת בעבודת הפרך
ראיתי נפלאות והשגחה פרטיה הרבה, בפרט בענין
להנצל ממאכלות אסורות, והרבה חזונות של
חלומות נפלאות היו לי עם כ"ק אמור זצלה"ה
אשר מהם הבנתי שהוא מתפלל בעדי להנצל, ואין
כאן מקום להעלותן על הכתב, אך אף קצחו לא
אמנו מילושים.

בזמן שנעשה הגירוש במדינה להריגה ר"ל, ראיינו
שהיה קורא בתורה פרשת ויבוא עמלק וילחם עם
ישראל וכו' (שמות י, ח) בבכי' רבה ועכומה מאד, וכל
כך הי' התעוררות בכיתתו עד שבין תיבה לתיבה היה
גמיש איזה זמן מגודל הבכי'.

ושוב פ"א ראיינו, והיה אומר פסוק (תהלים ק, ז)
ויצוינו אל ה' בצר להם מצוקותיהם יצילם, ופ"א
היה אומר פסוק (בראשית מה, ז) לשום לכם שאריות בארץ
ולהחיות لكم לפלייה גדולה.

והנה כבר הייתה סמוך להגבול ממש בין המובלינים
לאرض אשכנז, ומשם החזרוני על פי סיועתא דשמייא
רבה עם כמה חברים וידידים לעיר פשט, ושם הייתה
במצור ובמצוק בסכנות גדולות ועצומות לא יאומן
כי יוספר, עד שייצאנו בה' לחירות בר"ח שבט שנות
תש"ה, ויום או יומיים לפני ראיינו את אמור זצ"ל
בחזונות כאלה.

היות שלא היה שם אוור להairo, ישב מREN ז"ל כל
היום על המדרגות בכניסה למורתף, שם זוחה האור
מכחוץ, ושם במקומם היה שקוע במשך כל הימים
בעבודתו בקדוש במסירות נפש, עסק בתורה הק'
מתוך יגעה עצומה, ואמר תהלים בהתעוררות רב
אשר נמס כל לב שומע.

בכל יום בין מנוחה לעריב מסר מREN ז"ל לשיעור רבבים
בגמר מסכת ברכות, וזכורי ש**כ"ק האדמו"ר האמרי**
סופר מערכי זצ"ל שהיה אז בימי בחרותו, השתתף
בכל יום אצל השיעור, והרבה לדבר ולהתפלל עם
AREN ז"ל בלימוד, ומשם נmarsת התקשרותו אלaren ז"ל
כידוע, גם היה שם אצל השיעור הרה"ח ר' אליעזר
אבלאנדר זצ"ל חשוב אנ"ש.

AREN ז"ל לא רצה לאכול מהמאכלים שבישלו שם
בבית התבשיל, והאם שכל החידדים לדבר ה' אכלו
בלי שום חשש, ולא נתנו שם בשיר רק תפוחי אדמה
וקטניות מבושלים בשן, אף"כ לא נגעaren ז"ל
בכלום, ואני שזכהתי כמה פעמים לשימוש שם, פקד
עלי המשרה שלא יתodium לשום אחד שהוא אינו אוכל
מאכלים אלו, ושלא עשה שום דבר בולט כדי שלא
ישימו לב למה שהוא אוכל שם, ומה שאכל שם יודע
רק רבון העולם.

פעם הצלחתי להציג קדרה כשרה עם תפוחי
אדמה, וביום ראשון באש��ת הבוקר יצאתי לחצר
הבניין, והקב"ה חונן את דעתיו ולקחתתי שתי לבנים
ושפשפי אותן אחת על השנייה ויצאה אש, וכן
בישלתי לצורןaren ז"ל את התפוחי אדמה, והגשתי
אותםaren ז"ל. לאחר שאכלaren ז"ל מזה אמר לי
בקורת רוח ניכרת: "זו האסט מיר ממש מח' געוען,
איך האב שווין לאנג נישט געגען א ווארען מאכל",
ובכך זכיתי להחיות נפש צדיק.

از תוך כדי בישול, בעת חיתוך התפוחי אדמה,
חתכתי את האgodל שלי, ועד היום ניכר על האgodל

מבקשים אנו מאיש שכל מי שיש לו איזה עובדא או רשותה ממרן רבוינו ה' יובלחט"א כ"קaren אדרוי שליט"א
שישאיר הדעה להאSpan הרב מהנד אבלאנדר הי' על הקן הניחוד (646)450-5548

כל הזכויות שמורות למערכת פאפא'

718.480.7872

להערות והארות, אפשר להشير הדעה בKO המערכת כפתור 9 < 0 >

ארינצ'וליגן איזער מודעה אדרע 'מאל טוב' פארביבנד איז אויף:
929.441.0890 בז' מיטוואך 2:00 נאכטמאנג